

Sygn. akt IV Ka 168/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Waldemar Majka
Protokolant:	Ewa Ślemp

przy udziale Jolanty Siwik-Ważny Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniach 27 marca i 2 czerwca 2015 r.

sprawy **S. W.**

córki E. i H. z domu Ł.

urodzonej (...) w W.

oskarżonej z art. 286 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 9 stycznia 2015 r. sygnatura akt III K 803/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla orzeczenie z punktu III jego dyspozycji o obowiązku naprawienia szkody;

II. zwalnia oskarżoną S. W. od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym zaliczający wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.

Sygnatura akt IV Ka 168/15

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Wałbrzychu wniósł akt oskarżenia przeciwko S. W. oskarżając ją o to, że:

w dniu 13 lipca 2013 roku w W., woj. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej zawarła za pośrednictwem przedstawiciela firmy (...) S.A. ul. (...) umowę o kredyt konsumencki nr (...) na zakup kuchenki m-ki M. i pralki m-ki W. z (...) S.A. z/s we W., uprzednio wprowadzając w błąd przedstawiciela spółki co do miejsca swojego zatrudnienia i osiąganych z tego tytułu dochodach oraz zamiaru wywiązania się z warunków umowy doprowadzając (...) S.A. z/s we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 2 106,84 złotych, którą to wierzytelność na podstawie umowy przelewu wierzytelności przejął (...) Bank S.A. Oddział W. ul. (...),

tj. o czyn z art. 286§1 kk.

Wyrokiem z dnia 9 stycznia 2015 roku (sygn. akt III K 803/14) Sąd Rejonowy w Wałbrzychu:

I. Oskarżoną S. W. uznał za winną popełnienia zarzucanego jej czynu opisanego w części wstępnej wyroku, to jest występku z art. 286§1 kk i za czyn ten na podstawie art. 286§1 kk wymierzył jej karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 69§1 i 2 kk oraz art. 70§1 pkt 1 kk zawiesił warunkowo wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej kary pozbawienia wolności tytułem próby na okres lat 2(dwóch),

III. na podstawie art. 72§2 kk zobowiązał oskarżoną S. W. do naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz (...) Bank S.A. Oddział we W. kwotę 940,44 zł w terminie 1 (jednego) roku od dnia uprawomocnienia się wyroku,

IV. zwolnił oskarżoną od wydatków poniesionych przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania zaliczając je na rachunek tegoż Skarbu Państwa i nie wymierzył jej opłaty

Apelację od wyroku wywiódł Prokurator Rejonowy w Wałbrzychu zaskarżając wyrok w części orzeczenia o karze na korzyść oskarżonej zarzucając:

obrazę przepisu prawa materialnego, a to art. 72§2 kk poprzez jego błędne zastosowanie i orzeczenie na jego podstawie obowiązku naprawienia na rzecz nabywcy wierzytelności, czyli osoby, która nie została bezpośrednio pokrzywdzona przestępstwem popełnionym przez oskarżoną, podczas gdy powyższy obowiązek może być orzeczony jedynie na rzecz pokrzywdzonego przez przestępstwo, za które sprawca został skazany,

a podnosząc wskazany zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku polegającą na uchyleniu orzeczonego w pkt III obowiązku naprawienia szkody na rzecz (...) Bank S.A.

Sąd Okręgowy zważył:

apelacja jest zasadna.

Rzeczywiście oskarżona popełniając przypisany jej czyn z art. 286 § 1 kk na szkodę S. (...) we W. doprowadziła do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wskazany podmiot. Jednak jak ustalił sąd rejonowy, co weryfikowano również w postępowaniu odwoławczym (k.135) wierzytelność wynikająca z umowy pożyczki a będąca jednocześnie przedmiotem deliktu - umową cesji wierzytelności została zbyta na rzecz (...) Bank S.A. we W., a roszczenia zbywającego zostały zaspokojone przez nabywcę tej wierzytelności.

Tym samym realna szkoda po stronie pokrzywdzonego już w chwili orzekania przez sąd I instancji nie występowała, bowiem została naprawiona poprzez spełnienie świadczenia z innej niż deliktowa podstawy prawnej, a zatem zobowiązanie oskarżonej do naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody poprzez zapłatę na rzecz wskazanego podmiotu kwoty 940,44 zł nie było możliwe, a wręcz niedopuszczalne, prowadzące bowiem do nie znajdującego podstaw prawnych i faktycznych wzbogacenia.

Zgodnie z przepisem art. 49 § 1 i 2 kpk pokrzywdzonym jest osoba fizyczna lub prawna albo też instytucja państwowa, samorządowa lub społeczna, choćby nie miała osobowości prawnej, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo. Kryterium bezpośredniości, o którym mowa w wskazanym przepisie oznacza, iż pomiędzy czynem zawierającym znamiona przestępstwa, a naruszeniem lub zagrożeniem dobra prawnego nie ma ogniów pośrednich. Pokrzywdzony też jest jedynym podmiotem na rzecz którego dopuszczalne jest w postępowaniu karnym (czy to w trybie art.46 kk czy też art.72 kk) nałożenie na oskarżonego obowiązku naprawienia szkody. Przy czym szkoda ta musi istnieć w dacie orzekania.

Podobny pogląd prawny wyrażony został w postanowieniu Sądu Najwyższego z 21 lutego 2013 roku (IV KK 332/12), zgodnie z którym w sytuacji, w której pokrzywdzony dokonał cesji przysługujących mu roszczeń wynikających z przestępstwa na rzecz innej osoby, wykonanie obowiązku probacyjnego naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego staje się bezprzedmiotowe, a brak zaspokojenia osoby, która nabyła w drodze cesji prawa majątkowe przysługujące pierwotnie pokrzywdzonemu, nie może być uznane za niewykonanie obowiązku probacyjnego w rozumieniu art. 75 § 2 k.k.

Orzeczenie zatem obowiązku naprawienia szkody wobec oskarżonej z obowiązkiem zapłaty na rzecz nabywcy wierzytelności nie jest poprawne, bowiem nie posiada on statusu pokrzywdzonego. Niewłaściwe byłoby również nałożenie obowiązku naprawienia szkody z obowiązkiem zapłaty na rzecz pokrzywdzonego, skoro szkoda została naprawiona.

Wobec powyższego zaskarżone orzeczenie o obowiązku naprawienia szkody podlegało uchyleniu (art.437§1 kpk).

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego, należnych Skarbowi Państwa, orzeczono na podstawie art. 624 § 1 kpk zwalniając oskarżoną od ponoszenia tych kosztów zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa kierując się zasadą słuszności.